ХОВД АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

Манхан сумын Цэцэрлэгийн 2025 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын хураангуй тайлан

Аудитын код: ХОА-2025/063/НА-СТА-ТШЗ

Цахим хуудас: www.audit.mn Ховд хот 2025 он	Төрийн аудитын газрын дарга, тэргүүлэх аудитор: Х.Болдбаатар Утас: 70433061 Цахим хаяг: boldbaatarkh@audit.gov.mn Аудитын менежер: А.Цэцэгсүрэн Утас:70432545 Цахим хаяг:tsetsegsurena@audit.gov.mn Аудитор: Гэрэлт Хөхийн тэнцвэр аудит ХХК-ны аудитор Б.Бадамцэцэг Утас:99062042 Цахим хаяг: gerelthuhaudit@gmail.com

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

1.ХАРААТ БУС АУДИТОРЫН ДҮГНЭЛТ

ХОВД АЙМАГ ДАХЬ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР
84000 Цамбагарав баг, Жаргалант сум, Ховд
Утас: 976-70433061, Факс: 976-70433061
E-mail: khovd@audit.gov.mn

2026.02.25 № 219

танай ______________-ны №______________-т

МАНХАН СУМЫН ХҮҮХДИЙН
ЦЭЦЭРЛЭГИЙН ЭРХЛЭГЧ
О.НАСАНЖАРГАЛ ТАНАА

Өөрчлөлтгүй дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасны дагуу Манхан сумын цэцэрлэгийн 2025 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Бидний дүгнэлтээр санхүүгийн тайлангууд нь 2025 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрийн санхүүгийн байдал болон тайлант жилийн эцсээрх санхүүгийн үр дүн, мөнгөн гүйлгээ, төсвийн гүйцэтгэлийг бүх материаллаг талаар нь Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв илэрхийлсэн байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, аудит хийгдэх байгууллагаас хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой аудитын нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Асуудлыг онцлон тэмдэглэсэн хэсэг

Тайлант онд хүүхэд өдрийн төлөвлөгөө 25577 өдрөөр батлагдаж гүйцэтгэлээр 22396 хүүхэд буюу 87.5 хувьтай, улсын төсвөөс 804,587.5 мянган төгрөгийн урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт авч гүйцэтгэлийн үнэлгээнд 1 дүгээр түвшинд 1 багш, 2 дугаар түвшинд 3 багш, 4 дүгээр түвшинд 2 багш, 5 дугаар түвшинд 1 багш үнэлэгдсэн байна.

Аудитын гол асуудал

Аудитын гол асуудал гэдэг нь тайлант үеийн санхүүгийн тайлангийн аудитад хамгийн чухал нөлөөтэй хэмээн мэргэжлийн шүүн тунгаалтаар бидний авч үзсэн асуудал байна. Гол асуудлыг санхүүгийн тайлангийн аудитын хүрээнд бүхэлд нь харгалзаж, аудитын санал дүгнэлтээ илэрхийлэхэд авч үзсэн бөгөөд энэхүү гол асуудлын талаар бид тусад нь дүгнэлт гаргахгүй.

Тайлант үеийн санхүүгийн тайлангийн аудитад үлэмж нөлөө үзүүлэх ажил гүйлгээ байхгүй болно.

8426050557

Бусад асуудлын хэсэг

Байгууллагын удирдлага бусад мэдээлэлттэй холбоотой үүрэг хариуцлагыг хүлээнэ. Байгууллагын жилийн гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөнд 9 зорилт 14 арга хэмжээг хэрэгжүүлэхээр төлөвлөснөөс 86.0 хувийн гүйцэтгэлтэй гэж тайлагнасан байна.

Санхүүгийн тайланд өгсөн бидний дүгнэлт бусад мэдээллийг хамраагүй болно.

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт нь дээд түвшнийх боловч үнэмлэхүй түвшний баталгаажуулалт биш бөгөөд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүх материаллаг буруу илэрхийлэл бүрийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа болохгүй юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гарах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ДАРГА,
ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР Х.БОЛДБААТАР

2.АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

(Төгрөгөөр)

Дансны код	Балансын үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	**ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН**	**238,469,620.04**	**96,886,000.63**
31	**МӨНГӨН ХӨРӨНГӨ**	192,388,455.03	44,737,183.62
312	**Банкинд байгаа бэлэн мөнгө**	192,388,455.03	44,737,183.62
3121	**Төгрөг**	192,388,455.03	44,737,183.62
31211	Төрийн сангийн харилцах	192,388,455.03	44,737,183.62
33	**АВЛАГА**	10,000.00	-
33100	Ажиллагчидтай холбогдсон авлага	10,000.00	-
35	**БАРАА МАТЕРИАЛ**	46,071,165.01	52,148,817.01
354	**Хангамжийн материал**	46,071,165.01	52,148,817.01
35410	Бичиг хэргийн материал	72,500.00	-
35420	Аж ахуйн материал	6,184,350.00	7,524,200.00
35460	Хүнсний материал	5,230,459.99	5,457,661.99
35470	Бусад хангамжийн материал	34,583,855.02	39,166,955.02
2	**ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН**	**1,412,205,820.61**	**1,372,380,045.68**
39	**ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ**	1,412,205,820.61	1,372,380,045.68
392	**Биет хөрөнгө**	1,402,549,820.61	1,362,724,045.68
39201	Барилга, байгууламж, орон сууц	1,508,320,512.00	1,516,273,512.00
39202	Хуримтлагдсан элэгдэл	-193,309,019.47	-234,569,185.27
39205	Машин тоног төхөөрөмж (компьютер)	95,796,616.64	103,766,764.64
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	-53,664,444.45	-63,055,140.97
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	71,870,741.50	75,894,201.50
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	-26,684,585.61	-35,806,106.22
39217	Ном	220,000.00	220,000.00
393	**Биет бус хөрөнгө**	9,656,000.00	9,656,000.00
39301	Програм хангамж	550,000.00	550,000.00
39302	Хуримтлагдсан элэгдэл	-550,000.00	-550,000.00
39303	Бусад биет бус хөрөнгө	9,656,000.00	9,656,000.00
3	**НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II**	**1,650,675,440.65**	**1,469,266,046.31**
4	**НИЙТ ӨР ТӨЛБӨР**	**1,560,007.57**	**1,083,232.98**
41	**БОГИНО ХУГАЦААТ ӨР ТӨЛБӨР**	1,560,007.57	1,083,232.98
413	**Өглөг**	1,560,007.57	1,083,232.98
41310	Ажилчидтай холбогдсон өглөг	325,657.57	305,832.98
4136	**Бусад өглөг**	1,234,350.00	777,400.00
41361	Байгууллагад төлөх өглөг	1,234,350.00	777,400.00
5	**ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН**	**1,649,115,433.08**	**1,468,182,813.33**
51	**Засгийн газрын хувь оролцоо**	1,649,115,433.08	1,468,182,813.33
511	Засгийн газрын оруулсан капитал /Засгийн газрын сан/ орон нутгийн сан	314,951,072.00	314,951,072.00
51101	Өмч: - төрийн	307,133,072.00	307,133,072.00
51106	Эздийн өмчийн бусад хэсэг	7,818,000.00	7,818,000.00
512	**Хуримтлагдсан үр дүн**	1,295,367,224.32	1,114,434,604.57
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	1,295,367,224.32	1,295,367,224.32
51220	Тайлант үеийн үр дүн	-	-180,932,619.75
51300	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	38,797,136.76	38,797,136.76
6	**ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V**	**1,650,675,440.65**	**1,469,266,046.31**

2.2 АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ҮР ДҮНГИЙН ТАЙЛАН (Төгрөгөөр)

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)**	**985,062,300.00**	**942,637,054.00**
12	**ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО**	**11,386,800.00**	**23,210,454.00**
120	**Нийтлэг татварын бус орлого**	11,386,800.00	23,210,454.00
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	11,386,800.00	23,210,454.00
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	11,386,800.00	35,000.00
1200045	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого		23,175,454.00
13	**ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО**	**973,675,500.00**	**919,426,600.00**
1310	**Улсын төвлөрсөн төсвөөс**	864,190,500.00	804,587,500.00
131001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	864,190,500.00	804,587,500.00
1320	**Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих**	109,485,000.00	114,839,100.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	109,485,000.00	114,839,100.00
2	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН**	**942,074,132.73**	**1,123,569,673.75**
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	**942,074,132.73**	**1,123,569,673.75**
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	940,430,997.21	1,112,785,852.70
2101	**Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил**	577,187,150.24	736,879,032.15
210101	Үндсэн цалин	375,991,039.10	444,424,282.95
210102	Нэмэгдэл	175,588,191.14	244,216,849.20
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	-	23,545,000.00
210104	Урамшуулал	25,607,920.00	24,692,900.00
2102	**Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл**	74,897,600.31	93,013,713.67
210201	Тэтгэврийн даатгал	51,915,900.04	63,682,912.78
210202	Тэтгэмжийн даатгал	5,728,964.10	7,298,402.23
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	2,851,282.07	3,649,201.12
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	2,849,054.07	3,649,201.12
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	11,552,400.03	14,733,996.42
2103	**Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал**	108,085,257.68	110,754,628.95
210301	Гэрэл, цахилгаан	7,196,257.68	7,809,228.95
210302	Түлш, халаалт	99,009,000.00	97,446,400.00
210303	Цэвэр, бохир ус	1,880,000.00	5,499,000.00
2104	**Хангамж, бараа материалын зардал**	30,917,050.38	21,583,000.00
210401	Бичиг хэрэг	4,220,000.00	6,607,000.00
210402	Тээвэр, шатахуун	3,823,750.00	3,637,300.00
210407	Аж ахуйн материал худалдан авах зардал	5,878,150.00	11,338,700.00
210408	Бараа материал акталсны зардал	16,995,150.38	-
2105	**Нормативт зардал**	67,258,425.00	67,263,645.00
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл		
210502	Хоол, хүнс	67,258,425.00	67,263,645.00
2108	**Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж**	9,551,480.00	4,018,000.00

210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	8,256,280.00	-
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	1,295,200.00	4,018,000.00
2109	**Бараа үйлчилгээний бусад зардал**	72,534,033.60	79,273,832.93
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	5,323,100.00	12,539,300.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	3,300,000.00	147,000.00
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	63,910,933.60	66,587,532.93
213	**УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ**	1,643,135.52	10,783,821.05
2132	**Бусад урсгал шилжүүлэг**	-	8,986,100.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	-	8,986,100.00
2133	**Улсын төсвөөс олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг**	1,643,135.52	1,797,721.05
213303	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	1,643,135.52	1,797,721.05
3	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (3)=(1)-(2)**	**42,988,167.27**	**-180,932,619.75**
5	**НИЙТ ҮР ДҮН (5)=(3)+(4)**	**42,988,167.27**	**-180,932,619.75**

2.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

(Төгрөгөөр)

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (1)**	**985,062,300.00**	**919,461,600.00**
12	**ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО**	**11,386,800.00**	**35,000.00**
120	**Нийтлэг татварын бус орлого**	11,386,800.00	35,000.00
120004	**Төсөв байгууллагын өөрийн орлого**	11,386,800.00	35,000.00
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	11,386,800.00	35,000.00
13	**ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО**	**973,675,500.00**	**919,426,600.00**
1310	**Улсын төвлөрсөн төсвөөс**	864,190,500.00	804,587,500.00
131001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	864,190,500.00	804,587,500.00
1320	**Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих**	109,485,000.00	114,839,100.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	109,485,000.00	114,839,100.00
2	**НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН (2)**	**854,470,737.61**	**1,067,112,871.41**
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	**854,470,737.61**	**1,067,112,871.41**
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	**852,827,602.09**	**1,056,329,050.36**
2101	**Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил**	575,031,585.64	736,990,270.41
210101	Үндсэн цалин	378,136,996.13	445,399,276.17
210102	Нэмэгдэл	170,056,519.51	239,677,506.85
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	-	23,398,355.03
210104	Урамшуулал	26,838,070.00	28,515,132.36
2102	**Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл**	76,861,916.97	92,912,300.00
210201	Тэтгэврийн даатгал	48,607,704.72	63,020,900.00
210202	Тэтгэмжийн даатгал	10,920,111.70	7,472,900.00
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	2,473,551.46	3,736,400.00
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	2,971,323.44	3,736,400.00
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	11,889,225.65	14,945,700.00
2103	**Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал**	106,561,864.48	110,754,628.95

210301	Гэрэл, цахилгаан	6,763,000.00	7,809,228.95
210302	Түлш, халаалт	97,446,000.00	97,446,400.00
210303	Цэвэр, бохир ус	2,352,864.48	5,499,000.00
2105	**Нормативт зардал**	62,014,125.00	68,045,797.00
210502	Хоол, хүнс	62,014,125.00	68,045,797.00
2106	**Эд хогшил, урсгал засварын зардал**	1,280,000.00	2,286,750.00
210604	Урсгал засвар	1,280,000.00	2,286,750.00
2108	**Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж**	7,588,300.00	4,018,000.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	6,293,100.00	-
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	1,295,200.00	4,018,000.00
2109	**Бараа үйлчилгээний бусад зардал**	23,489,810.00	41,321,304.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	16,030,160.00	33,432,104.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	7,459,650.00	7,889,200.00
213	**УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ**	**1,643,135.52**	**10,783,821.05**
2132	**Бусад урсгал шилжүүлэг**	-	8,986,100.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	-	8,986,100.00
2133	**Улсын төсвөөс олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг**	1,643,135.52	1,797,721.05
213303	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	1,643,135.52	1,797,721.05
3	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (3)=(1)-(2)**	**130,591,562.39**	**-147,651,271.41**
8	**НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (8)=(3)+(6)+(7)**	130,591,562.39	-147,651,271.41
9	**Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл**		192,388,455.03
10	**Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл**	192,388,455.03	44,737,183.62

2.4 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан (Төгрөгөөр)

Код	Үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан дүн	Засгийн газрын хувь оролцооний нийт дүн
C01	**2023 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл**	314,951,072.00	38,797,136.76	1,295,367,224.32	1,649,115,433.08
C03	**Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл**	**314,951,072.00**	**38,797,136.76**	**1,295,367,224.32**	1,649,115,433.08
C07	Тайлант үеийн үр дүн	-	-	(92,529,908.48)	(92,529,908.48)
C08	**2024 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл**	**314,951,072.00**	**38,797,136.76**	**1,202,837,315.84**	1,556,585,524.60
D01	**2025 оны 1-р сарын 1-нээрх үлдэгдэл**	**314,951,072.00**	**38,797,136.76**	**1,202,837,315.84**	1,556,585,524.60
D03	**Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл**	**314,951,072.00**	**38,797,136.76**	**1,202,837,315.84**	1,556,585,524.60
D08	Тайлант үеийн үр дүн	-	-	(180,932,619.75)	(180,932,619.75)
D09	**2025 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл**	**314,951,072.00**	**38,797,136.76**	**1,021,904,696.09**	1,375,652,904.85

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан (Төгрөгөөр)

Эдийн засгийн ангилал	Үзүүлэлт	Тайлант оны	
		Батлагдсан төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл
2	**НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН**	1,111,850,055.03	1,067,112,871.41
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	1,111,850,055.03	1,067,112,871.41
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	1,102,863,955.03	1,056,329,071.41
2101	**Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил**	750,684,100.00	736,990,270.41
210101	Үндсэн цалин	483,762,500.00	445,399,276.17
210102	Нэмэгдэл	242,343,000.00	239,677,506.85
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	-	23,398,355.03
210104	Урамшуулал	24,578,600.00	28,515,132.36
2102	**Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл**	92,912,300.00	92,912,300.00
210201	Тэтгэврийн даатгал	63,020,900.00	63,020,900.00
210202	Тэтгэмжийн даатгал	7,472,900.00	7,472,900.00
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	3,736,400.00	3,736,400.00
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	3,736,400.00	3,736,400.00
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	14,945,700.00	14,945,700.00
2103	**Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал**	112,538,300.00	110,754,628.95
210301	Гэрэл, цахилгаан	9,591,900.00	7,809,228.95
210302	Түлш, халаалт	97,446,400.00	97,446,400.00
210303	Цэвэр, бохир ус	5,500,000.00	5,499,000.00
2105	**Нормативт зардал**	84,849,100.00	68,045,797.00
210502	Хоол, хүнс	84,849,100.00	68,045,797.00
2106	**Эд хогшил, урсгал засварын зардал**	2,300,800.00	2,286,750.00
210604	Урсгал засвар	2,300,800.00	2,286,750.00
2108	**Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж**	4,124,700.00	4,018,000.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	4,124,700.00	4,018,000.00
2109	**Бараа үйлчилгээний бусад зардал**	55,454,655.03	41,321,325.05
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	46,733,555.03	33,432,125.05
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	8,721,100.00	7,889,200.00
213	**УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ**	8,986,100.00	10,783,800.00
2131	**Засгийн газрын урсгал шилжүүлэг**	-	1,797,700.00
213101	Засгийн газрын дотоод шилжүүлэг		1,797,700.00
2132	**Бусад урсгал шилжүүлэг**	8,986,100.00	8,986,100.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	8,986,100.00	8,986,100.00
	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	1,111,850,055.00	919,461,600.00
1310	**УЛСЫН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ**	804,587,500.00	804,587,500.00
131001	Улсын төсвөөс санхүүжих	804,587,500.00	804,587,500.00
1320	**ОРОН НУТГИЙН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ**	114,839,100.00	114,839,100.00
132001	Орон нутгийн төсвөөс	114,839,100.00	114,839,100.00
120004	**ТӨСӨВТ БАЙГУУЛЛАГЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНААС**	192,423,455.0	35,000.00
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	35,000.00	35,000.00

1200043	Урьд оны үлдэгдлээс санхүүжих	192,388,455.03	
4	**Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл**		**192,388,455.03**
5	**Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл**		**44,737,183.62**

3. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ

Аудитаар нийт 5,178.4 мянган төгрөгийн алдаа илэрснээс санхүүгийн тайланд алдаатай илэрхийлсэн 1,903.0 мянган төгрөгийн гүйлгээг аудитын явцад санхүүгийн тайланд залруулга хийж зөрчлийг арилгуулсан. Үүнд:

Үнэ төлбөргүй үндсэн хөрөнгийг худалдан авсан хөрөнгөөр бүртгэсэн 1,903.0 мянган төгрөгийн алдаа нь Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 20 дугаар зүйлийн 20.2.5-д "дансны өглөг, авлага ба төлбөрийн тооцоог хянах, ажил, гүйлгээг гарахаас нь өмнө хянан, баталгаажуулах", нийт 1.903.4 мянган төгрөгийг залруулсан нь Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 20 дугаар зүйлийн 20.2.10-т "Аудитын байгууллагаас зөвлөмж болгосон бүртгэлийн алдааны залруулгыг мэргэжлийн түвшинд хянан, удирдлагад танилцуулах, зөвшөөрсөн тохиолдолд тухайн санхүүгийн жил, улирлын тайланд залруулга хийх, зөвшөөрөөгүй тохиолдолд аудиторт үндэслэл бүхий тайлбар хүргүүлэх" заалтыг тус зөрчсөн санхүүгийн тайлагналын иж бүрэн, нийцсэн бөгөөд зохистой байх батламж мэдэгдлийг хангахгүй байгаа тул тайланд залруулсан.

Аудитаар илэрсэн нийт 5,178.4 мянган төгрөгийн зөрчил нь ерөнхий материаллаг байдлын түвшнээс бага тул “Өөрчлөлтгүй” дүгнэлт өгсөн.

Аудитаар нийт 5,178.4 мянган төгрөгийн 3 зөрчил[1] илэрснээс, 1,053.9 мянган төгрөгийн 1 төлбөрийн акт, 2,221.4 мянган төгрөгийн алдаа зөрчлийг арилгах давтан гаргахгүй байх 2 зөвлөмж өгсөн.

3.1 Төлбөрийн акт

3.1.1 Цалин урамшуулалттай холбоотой асуудал

Илрүүлэлт: Цэцэрлэгийн эрхлэгчийн 2025 оны 08 дугаар сарын 26 өдрийн А/18 тоот тушаалаар санхүүгийн тайлангийн аудитаар өөрчлөлтгүй дүгнэлт гэх үндэслэлээр 623,600 төгрөгийн балансын урамшуулал гэсэн утгаар давхардуулан олгож буцаан суутгаагүй, авлагаар бүртгээгүй, хүүхэд асрах чөлөөтэй хүнд ээлжийн амралт бодож олгохдоо ногдох хоногийг тооцохгүйгээр 430,3 мянган төгрөг илүү мөнгө бодож *олгосон, нийт 1,053,946 төгрөгийн зөрчил илэрсэн нь Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.4.1-д “Төсвийг үр ашигтай, хэмнэлттэй байхаар төлөвлөж, зарцуулах”,* 16.5.5-д “батлагдсан төсвийг зориулалтын дагуу зарцуулах;”, *Төрийн албаны тухай хуулийн 51 дүгээр зүйлийн 51.1.4-д “улирлын ажлын үр дүнгээр мөнгөн урамшуулал олгох”, Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн 15 дугаар зүйлийн 15.1-д “Төсвийн байгууллага, төрийн болон орон нутгийн өмчит хуулийн этгээдэд дараах зүйлсийг хориглоно” 15.1.3-д “Хууль тогтоомжид зааснаас өөр хэлбэрээр тэтгэмж, шагнал, урамшуулал, дэмжлэг олгох”, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 18.1-т “Нягтлан бодох бүртгэлийг удирдан зохион байгуулах үүргийг аж ахуйн нэгж, байгууллагын гүйцэтгэх удирдлага хүлээнэ”,* ", 20 дугаар зүйлийн 20.2.5-д "дансны өглөг, авлага ба төлбөрийн тооцоог хянах, ажил, гүйлгээг гарахаас нь өмнө хянан, баталгаажуулах;"*гэсэн заалтуудтай нийцээгүй байна.*

Шийдвэрлэсэн нь: Төлбөрийн акт тогтоов.

3.2 Зөвлөмж

Цаашид анхаарвал зохих асуудлыг тэргүүлэх ач холбогдлын дараалаар эрэмбэлэн харуулав. Үүнд:

3.2.1 Хүүхдийн ирцийн бүртгэлтэй холбоотой асуудал

[1] *Хүчин төгөлдөр үйлчилж буй хууль тогтоомжид харшлах байгууллага, түүний удирдлага, байгууллагад ажилладаг бусад хувь хүний санаатай болон санамсаргүй үйлдэл, эс үйлдэл.*

Илрүүлэлт: Боловсрол мэдээллийн esis.edu.mn системд илгээсэн 2025 оны 03-12 саруудын хүүхдийн ирцийн тоо мэдээг байгууллагын багш нарын өдөр тутамд хөтөлдөг "бүлгийн ирц бүртгэл"-ийн журналын тоотой тулгахад 1335 хүүхэд өдрөөр зөрүүтэй бүртгэсэн нь Төсвийн тухай хуулийн 16 дугаар зүйлийн 16.5.1-д "төсвийн байгууллагын өдөр тутмын үйл ажиллагааг удирдах; " 16.5.4-д "төсвийн байгууллагын үйл ажиллагааны үр дүнг дээшлүүлэх; "16.5.6-д “дотоод аудитын үйл ажиллагааг хэрэгжүүлэх;”, БШУЯ-ны 2020 оны 3/1557 дугаар албан бичиг "Боловсролын салбарын удирдлага мэдээллийн систем"-ийн www.esis.edu.mn цахим системийг ашиглан бүртгэх тухай, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 13 дугаар зүйлийн 13.6-д "Анхан шатны баримтын үнэн зөвийг түүнийг үйлдсэн, зөвшөөрсөн, шалгаж хүлээн авсан ажилтан хариуцна", 18.1-д "Нягтлан бодох бүртгэлийг удирдан зохион байгуулах үүргийг аж ахуйн нэгж, байгууллагын гүйцэтгэх удирдлага хүлээнэ"гэсэн заалтуудтай нийцээгүй.

Өгсөн зөвлөмж: Боловсролын мэдээллийн esis.edu.mn цахим бүртгэлд тухай бүрд мэдээллийг үнэн зөв оруулах, дотоод хяналтыг хэрэгжүүлэх,

3.2.2 Цалингийн бүртгэлтэй холбоотой асуудал

Илрүүлэлт: Тайлант онд багш ажилчдад 2,221.4 мянган төгрөгийн ур чадварын нэмэгдлийг сул зогсолтын үед олгосон нь Боловсрол, шинжлэх ухааны сайд, Хөдөлмөр, нийгмийн хамгааллын сайд, Сангийн сайдын хамтарсан 2021 оны А/35, А10/9 тоот тушаалын 10-д “Улс, бүс, олон улсын амжилт гаргасан бол 25 хувийн нэмэгдэл олгоно” гэж заасантай тус тус нийцэхгүй байна.

Өгсөн зөвлөмж: Боловсрол, шинжлэх ухааны сайд, Хөдөлмөр, нийгмийн хамгааллын сайд, Сангийн сайдын хамтарсан 2021 оны А/35, А10/9 тушаалыг баримтлан ажиллаж багш, сургалтын менежер нарын ур чадварыг үнэлж олгож байх

Дээрх зөвлөмжийн биелэлтийг хэрэгжүүлэх ажлын төлөвлөгөөг Төрийн аудитын тухай хуулийн 20 дугаар зүйлийн 20.5-д “Шалгагдагч этгээд болон холбогдох бусад албан тушаалтан нь энэ хуулийн 20.2-т заасан зөвлөмжийн мөрөөр авч хэрэгжүүлэх арга хэмжээний төлөвлөгөөг аудитын тайланг хүлээн авснаас хойш 30 хоногийн дотор төрийн аудитын байгууллагад ирүүлнэ” гэж заасны дагуу зөвлөмжийг хэрэгжүүлэх ажлын төлөвлөгөөг 2026 оны 03 дүгээр сарын 25-ны өдрийн дотор fas.audit.mn системд тайлагнан ажиллана уу.

Шийдвэрийн хэрэгжилтийг бүрэн хангуулж биелэлтийг Fas.audit.mn цахим системд нотлох баримтын хамт тайлагнан, Ховд аймаг дахь Төрийн аудитын байгууллагад 2026 оны 09 дүгээр сарын 15-ны өдрийн дотор ирүүлнэ үү.

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье.

4. АУДИТААР ИЛЭРСЭН БУРУУ ИЛЭРХИЙЛЛИЙН НЭГТГЭЛ

4.1 Санхүүгийн тайлангийн аудитын алдааны нэгтгэл

/мянган төгрөгөөр/

Аудитад хамрагдсан байгууллагын нэр	Алдааны товч утга	Нийт алдаа		Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулсан		Буруу тусган илэрхийлсэн		Үүнээс				Зөвлөмж	
								Залруулсан		Залруулаагүй			
		Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Манхан сумын хүүхдийн Цэцэрлэг	Үнэ төлбөргүй ирсэн үндсэн хөрөнгийг худалдан авснаар бүртгэсэн	1	1,903,1	-	-	1	1,903,1	1	1,903,1	-	-	-	

4.2 Санхүүгийн тайлангийн аудитын зөрчлийн нэгтгэл

/мянган төгрөгөөр/

Алдаа, зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		Үүнээс									
			Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж		Хариуцлага тооцуулах албан шаардлага	Хууль, хяналтын байгууллагад шилжүүлсэн асуудал		
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Албан тушаалтны тоо	Тоо	Дүн
Үр дүнгийн урамшуулал илүү олгосон, мөн ээлжийн амралтын цалинг илүү олгосон	1	1,053.9	1	1,053,9					-	-	-	-
Боловсрол мэдээллийн esis.edu.mn систем дэх ирцийн бүртгэл багш нарын өдөр тутамд хөтөлдөг "бүлгийн ирц бүртгэл"-ийн журнал дахь хүүхдийн тоо 1335 хүүхэд өдрөөр зөрүүтэй бүртгэсэн	1	0					1	0				
Тайлант онд багш, ажилчдад 3.12-р сард сул зогсолтын үед ур чадварын нэмэгдэл олгосон	1	2,221.4					1	2,221,4				
Нийт дүн	**3**	**3,275,3**	**1**	**1053,9**			**2**	**2,221.4**				

5. Төсвийн захирагчийн ангиллаар аудитад хамрагдсан байдал ба санал дүгнэлтийн талаарх мэдээллийн нэгтгэл

№	Төсвийн захирагчийн ангилал	Байгууллага, нэгжийн тоо				Санал дүгнэлтийн хэлбэр			
		Аудитад хамрагдах	Үүнээс: Аудит хийсэн хэлбэр						
			Санал дүгнэлт гаргасан	Түүвэрт хамруулсан	Аудит хийгээгүй	Зөрчилгүй	Хязгаарлалттай	Сөрөг	Дүгнэлт өгөхөөс татгалзсан
A	1	2	3	4	5	7	8	9	10
1	ТШЗ	1	1			1			
	НИЙТ	**1**	**1**			**1**			